

MAGYAR KURIER

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsból, Pénteken, September 23-dik napján, 1814-dik esztendőben.

Szövetséges és Catholicum Belgium.

Az ezen utólsóhoz tartozó tartományokat négy katonai kerületekre osztotta fel a' Szövetséges Belgiumi Uralkodó Hertzeg, a' mellyeknek fő, vagy pedig közép városaik, *Hasselt, Löwen, Gent,* és *Bergen*. Mind ezekben Hadi fő Biztos lett Generalis *Jansens*, a' ki, mint Szövetséges Belgiumi ideig való Hadi Minister egy időtől fogva *Hágában* lakott.

A' *Belgiumi* seregeknek egy tsapatja, valami 4 vagy 5 ezer ember, még ezen az őszön elvezni készült az *Ostendei* kikötőhelyből az Anglusoktól vissza adatandó plántatartományoknak által vételére. Az erre a' célra organizáltatott seregek önkéntvállalkozó katonákból állittattak össze,

A' *Londoni* újságok szerént, Augustus' 29-dikén megkészült Nagy Britannia és Szövetséges Belgium között az az Alkú, melyben meghatározatott, hogy azon plántatartományok közzül, mellyeket az Anglusok a' Hollandusoktól a' Napkeleti és Napnyugoti Indiákban elvettek vala, mellyeket adnak ezeknek vissza és mellyeket tartanak meg magoknak. A' *Jó reménység' hegye, Demerary, Essequebo,* és *Berbice* az Anglusok' birtokában maradnak: a' többek ellenben, mint t. i. *Batavia, Surinam, Kurosszo, St. Eustache,* 's egyebek, vissza adattatnak a' Hollandusoknak. Azt a' *Ceylan* szigetén lévő plánta

ta tartományt is meg tartják magoknak az Anglusok, mellyet még régebben tettek volt a' magokévé, Hanem azért a' száraz Európában kell a' Hollandusoknak kielégíteni.

Az Anglus seregeket még most is szállittyák által a' Belgiumi tartományokba. Most a' Királyi testőrző seregnek 's az úgy nevezett *Német Legiónak* külömb külömb tsapatjaik, kezdettek által érkezni *Ostendéhez*.

Frantzia Ország.

Sept. 7-dikén a' *Párisi* Nemzeti testőrő seregek' zászlószentelése' innepét tartotta a' Király. A' zászlókat maga uyújtotta által a' Regementeknek. A' *Márs mezejin* ment véghez a' pompa. Valamint a' 12 gyalog zászlóknak, úgy a' lovasokénak rudjaikra is maga az *Angoulémi* Hertzegné szegzette-fel a' kötőt, minekelőtte elébb a' Királlyal, minden katona sorok között végig lovaglottak volna. A' solennitásnak végződése után összegyűjtette a' Király a' tiszteket maga körül, és eképpen beszéllett hozzájuk: — Réám nézve ez a' nap igen szép; ez egy új tsatt közöttem és az én Nemzeti seregeim között. Mit nem várhatni a' Frantziáktól, ha azok a' seregek is ilyenek ő köztök, a' mellyeket tsak a' tsupa búzgóság formált. Jöjjön már most az ellenség mikor néki tették! de

nem fog jöni, mivelhogy nekünk csak barátaink vannak.,,

A' *Beneventi* Hertzeg, a' külső dolgokra ügyelő Minister, kinek *Béts* felé való elútazása eleinten, Sept. 10-dik napjára volt határoztatva, az újabb levelek szerént még csak 14-dikben indult útra *Párisból*.

Ugyan ez a' Minister egy beszédet intézett Sept. 8-dik napján Frantzia Ország' mostani Finantziájának állapotjáról a' *Pairek* kamarájához, a' mely ezen ország' jelen való környülállásainak esméretére nézve megérdemli a' közönséges figyelmeteséget. — „

„Uraim! (úgy, mond) mi a' Király, parantsolattyára jelelnünk - meg előttetek, hogy az ő nevében egy törvény projektomot terjeszszünk az ország finantziái állapotjáról előttökbe. Ezen törvénynek célja az; hogy a' Státusnak a' folyó esztendőre kivántató költségei meghatározassanak és reguláztassanak; hogy a' jövő esztendőre kivántató költségekről előre gondoskodjunk; 's hogy az Aprilis 1-ső napját megelőző adósságoknak lefizettetésekre, bizonyos időszakaszok szerént fordittandó summákat, a' legigasságosabb 's egyszersmind legkevesebbé terhes módok szerént kimútassunk. Ez a' törvény projektom, kevés változásokat kivévén, mellyek azóta tétettek rajta, már kinyomtatva és kiosztatva van. Ha ez a' kamara annak megvizsgálását, mint a' bevett rendtartások kívánniak, a' maga Cancelláriái eleikbe adván az éránt még valami magyarázatokat kívánni fog, egész buzgósággal rajta lesznek a' Ministerek, hogy minden lehetséges nyilvánosságosításokat megszerezzenek. Ekkor botsatkozhattok osztán minden különös környülállásoknak megvizsgálásába belé: az a' tárgy pedig, a' melyre mi a' ti figyelmetességeteket ma vonni kívánnjuk, egyéb nem lehet, hanem csak az egész projektum közönségesen vétettelve, 's annak egész természeti tulajdonsága. —

„Ebhől, Uraim, által láthatjátok, hogy a' Király célja nem csak a' volt, hogy egyenesen csak a' Státus' szükségéről gondoskodék a' jövedelem és költség között való egyenlő mértéknek felállítása által, hanem hogy a' Finantziái Administrátzióba, mind céljára mind eszközeire nézve új elintéztetést hozzon - bé. Céljára nézve új leszen ez, mint hogy azt akarjuk általa elérni, hogy Frantzia országnak boldogsága egy valóságos és az ő kiterjedéséhez mérsékeltetett hitelen (*Crediten*) fándáltassék - meg. Új leszen ez a' maga eszközeire nézve is, azért, minthogy ezek most a' leg tökéletesebb egyenesség szerént fognak elővétettetni; az ígéréseknek pontos megtartása és bételyesítése lesznek mostan azok a' menedékek, mellyeket a' Király a' maga alattvalóinak eleikbe adat.

„Ezen együgyü úton módon a' Státus' belső erejéhez, majd nem soká a' vélekedés ereje is hozzá fog járulni. Ez a' két erő költsönösen fogja egymást segélleni, 's az ő böltsen lejendő öszszetsatoltatásokból egy nemzeti nagy hitelnek egész ereje leszen a' resultátum. Itt nints most helyly annak vitatására, hogy valyon a' *Státusnak* hitele csak magában gondoltatva, igen hasznos dolog legyen e'? Én ezt hiszem: de nem célolok vitatni. Elég a' dologhoz, hogy ez más országban meg-van, és hogy ez ott igen hathatós eszköz arra, hogy ezt Frantzia országban is szükségessé tegye. Ezt én Európának mostani környülállásai között csak úgy vehetem szemügyre, mint egyebekkel függésben lévő dolgot, mint a' végre szükséges eszközt, hogy más olyan természetü eszközöknek ellentállhassunk általa, a' mellyekből más nemzetek olly nagy hasznokat hajtanak magoknak. —

„A' Királyi Ministerek szerentséseknék tartják magokat, hogy ezen nagy méltóságú házban a' tisztességnek a' mi fegyverünk' distössége által megszenteltetett oltárához kegyes alázatossággal közelithetnek, 's mind azokat a' gyáva elmeszüleménye-

ket, mind azokat a' fináncziai szerentsé-
len munkálkodásokat, mellyek a' követ-
kezendő nevezetek alatt: „visa, reducti-
ons de rentes, suspensions de rembourse-
mens, reductions de valeurs, rem-
boursemens en valeurs nominales, mo-
bilisation, inscriptions reduites au tiers,
liquidations en valeurs dépréciées, revisi-
ons, apurémens de revisions, rejets de ren-
tes par prescription etc.“ esmeretesek vól-
tak, esküvés által közönséges módon
megtagadhattyák és számkivetésbe küldhe-
tik. *Franzia* ország az egész világgal bé-
kességben lévén, újabb *nevezetességre* kö-
teles törekedni. Neki az Administratziónak
minden ágaira nézve, nyilvánóságos, egye-
nes, és igazságos úton kell járni. Hogy
ezt a' nagy célzást el lehessen érni, meg
kell mutatni, hogy a' Státus' minden adós-
ságainak lefizetésére, módja is akarátja is
van. Van pedig módja, a' mely kitettzik
az ő vágyonnyának az ő adósságaival való
összehasonlításából. —

„Az ő minden adósságai állanak 759
milliókbol (itt mindenütt Frankot kell ér-
teni, mellyet valami 23 vagy 24 krajtzár-
ra lehet a' mi ezüst pénzünk szerént ten-
ni). Az ő jövedelme az 1814-dik eszten-
dőben 520, az 1815-dik esztendőben 618
milliókra betsültetik. Ez a' jövedelem egye-
dül csak az egyenes és melles leg való
adóknak nemeikből áll, kivévén 12 mil-
liót, mellyek az erdők' jövedelmit teszik.
A' folyó 1814-dik esztendőbeli fogyatkozás
(*deficit*) leszen 307,400,000 Frank, a'
melly summa az Aprilis előtt való kiadá-
sokhoz tartozván, következésképpen a'
még lefizetni való 759 milliókhoz tartozik.
Az 1815 dik esztendőre kívántató költsé-
gek 547,700,000 Frankokra rendeltettek,
mellyezképpent az ugyan ezen esztendőbe-
li jövedelemből (a' mely 618 millióra té-
tetődött,) a' kassában maradnak 70 milliók
(a' többi a' jövő árkusban következik).

~~~~~

Mint hogy a' Királynak visszaérkezése-
vel a' *Conscriptio* Frantzia országban eltö-
röltetett, tehát már most csak önként vál-
lalkozóknak verbuáltatások által esik a' re-
krútázás, a' melyre nézve egy hosszú és
környülállásos hirdetés tétetett közönséges-
sé. A' helységek Polgármestereik előt-
foly a' verbuálás. A' katonai szolgálat-
ideje, minden fele katonáknál 4 esztendő-
re határozatott. A' béállás ideje az ifiak-
nak 18 esztendőskoroktól fogva 30 esz-
tendőskorokig tart. A' 16 és 18 eszten-
dők között levő idejüket csak úgy sza-
bad bévenni, ha szülők vagy tótoraik
megengedik. A' szolgálatban levő kato-
nák, 40 esztendőskorokig annyiszor meg-
újíthatják a' 4 esztendőskor tartó szolgálá-
tot, a' hányszor tettik.

Azon nevezetesebb személyek között,
a' kik mostanság a' Király eléibe botsáttat-
tak, megjegyzést érdemelnek *Jallais de*
la Barre, és *Bourcet* nevűek. Az első
egy *Vendei* nemes ember, kinek hét test-
vérei estek - el a' *Flandriai, Vendei* (Van-
deí) és *Quiberoni Royalista* verekedé-
sekben a' Király' ügye mellett. Az öreg,
mint a' *S. Lajos* régi Rendjének Rittere
úgy jelent - meg a' Király előtt, a' ki őtet
ahoz illő kegyességgel fogadta. *Bourcet*
a' *Temple* nevű fogházban meghalt *Dau-*
phinnek (a' XVI-dik Lajos fiának) komor-
nyikja volt, és ezen veszedelmes környül-
állások között példás hűséggel való szol-
gálattal viseltetett a' Karályi familiához,
Négy alabárdokat, vagy dzsidákat nyujto-
bé a' Királynak, mellyek az 1789 dik esz-
tendőben Oktober 6 - dikán elesett 4 K.
Testörzőkéi voltak, 's a' mellyeket akkor
Bourcet magához vévén, emlékezetnek
okáért őket egész mostanig jó gondvise-
lés alatt magánál tartotta. A' Király az
alabárdokat a' *Havréi* Hertzegnek, a' Ki-
rályi *Skottus* testörzők' vezérének által
adatta, a' nevezett komornyikot pedig Ki-
rályi módon meg ajándékozta.

B é t s.

A' Nagy Britanniai itt lévő tellyes hatalmú Biztosok, úgymint, a' külső dolgokra ügyelő első Státustitóknek Lord *Castlereagh* ő Excellentiája, *Sir Heard Isaak*, a' *Strimflikötő* Rendnek első Hérolája, és *Sir Tyrwhitt Tamás* ugyan ezen Rendnek egygyik Czerimoniamestere, tegnap tartották ő Cs. K. Apostoli Felségének ezen Rend' czimeres ruhájával való felöltöztetésének solennitássait, ilyen módon: —

A' nevezett Biztos Urak, előttök a' Cs. Udvarnokok 's egyéb odatartozó személlyek menvén, a' kik őket az audientziás szalának ajtajánál fogadták 's a' Rendnek czime-reit 's ruháit bársony párnákon vitték, az audientziás szalában megjelentek.

A' szokott köszöntés-tételek után által adta a' Hérol Lord *Castlereaghnak* az ő bizonyágleveleket, a' ki ezt Császár ő Felségének oda nyújtotta. Az után a' Biztos-ság' Diplomáját is által adta a' Hérol Lord *Castlereaghnak*, a' ki azt hasonlóképpen az ő Cs. K. Felsége kezébe adta, a' ki azt a' maga Status és Conferentziális és külső dolgokra ügyelő Ministerének, *Mettternich* ő Hertzegségének, mint a' Csász. K. Házi-Udvari-Státus-Cancellarius' Helytartójának oda adta, a' ki ezen Diplómát halható szóval felolvasta, mellyután az Anglus Biztosok a' *Strimflikötőt* az ő Felsége bal lábára a' térdjén állól felkötötték, a' melly foglalatoskodás közben a' Hérol a' szokásban lévő intő igét elmondotta.

Az után által vették a' Biztosok az ő Felsége kardját, mint a' melly, egy régi jus szerint a' Heródotilleti, mellynek helyébe, minekutánna a' Rend' kabátját ő Felségére feladták volna, a' Rend' kardját felkötötték. —

Kevés várakozás után vette a' Hérol a' Rend' palástját 's által adta azt Lord *Castlereaghnak*, a' ki azt a' maga Biztos társainak segedelmekkel ő Felségére feladta, a' Hérol pedig az alatt az intő igét ismét elmondotta.

Azután a' tollas kalapnak és a' nyakravalónak feladása következett. Lord *Castlereagh* által adta ő Felségének a' Rend Statútumait, ő Felsége pedig a' felől, hogy mind ezeket vette és hogy a' *Windsori* Szent György' kápolnájában tartatni fogó installátzióra maga helyett képviselőt nevezett-ki, bizonyító irást adott által, melly után a' Biztosok a' tollas kalapot az ő Felsége fejére feltették, a' Hérol a' Rend' Fejedelminek, és ő Cs. K. Apostoli Felségének titulusaikat proklamálta, az után a' Biztosok a' magok jó szerentsekivánásaikat nagy tisztelettel megtették, 's mind ezek után éppen azon pompával, mellyel a' szalába kéjtek vala, elmentek.

Mikor valamelyik czímer vagy ruha ő Felségire feladatott, mind annyiszor elmondotta a' Hérol az intő igét.

~~~~~

Azon keresztkeknek kiosztások eránt, mellyeket ő Cs. K. Felsége az 1813, és 1814-dik esztendőknék örök emlékezet-érdemlő történeteikre nézve készitetni méltóztatott, ilyen Kabinéti Felséges irásokat méltóztatott ő Cs. K. Felsége e' hónap 20-dik napján az Udvari Hadi Tanács Előülőjéhez Hertzeg *Schwartzemberghez*, és Státus 's Conferentziális, 's külső dolgokra ügyelő Minister Hertzeg *Mettternichhez* küldeni: —

„Kedves Hertzeg *Schwartzenberg!* Midőn én a' Hertzeghez, azon katonai betsület keresztjének, mellyet én a' nyert ágyúkból azon katonáimnak számokra készitettem, a' kiknek az 1813-dik és 1814-esztendőbeli ditsőséges történetekből részülni szerentséjek volt, bizonyos számát, előrevalóképpen, a' mennél hamarább lejendő kiosztatásra Hertzegségednek kezéhez küldöm, adja tudtára Hertzegséged ezen alkalmatossággal megújítva az én armádáimnak az ő sok vershen meg bizonyított, vitézségéért, hajlandóságokért, és állhatatosságokért való köszönetemet, mellyeket ezen esztendőknék históriája, a' katonai

krónikának legfényesebb gráditsára fel fog emelni. Ezen új emlékeztető jegy szolgáljon állandóul arra az én ármádáimnak, hogy juttassa ezekben nékiek azt, hogy melly igen meg feleltek ők a' magok kötelességeknél, 's buzdítsa arra őket, hogy bekesség' idején is gyakoroljanak minden katonai virtusokat. Minthogy a' Hertzegséged ezen hadakozásbéli személyes érdemei telyes megismerésének megkülömböztetett bizonságát mutatni kívánom, erre nézve küldök Hertzegségednek, a' valamint minden fegyveres társaikhoz, úgy Hertzegségedhez is illő értzből készült kereszt mellett, egy ahoz hasonló arany keresztet is, melynek a' maga nyakában való hordozására csak Hertzegségednek lesz jussa. —

„Ferenz.

Kedves Hertzeg *Metternich!* Az 1813-dik és 1814-dik esztendőben előfordult történetekre nézve szerzett betsület-czímerrel, az új Históriaibéli legnevezetesebb időszakasz különös érdemeinek megtiszteltetésire ezéltottam. Azokat az érdemeket, mellyeket Hertzegséged magának, az igazságon és jó renden fundálódó társasági állapotra, réám, és a' hazára nézve szerzett, én a' jelen való alkalmatossággal is különösön mejutalmaztatni kívánom. Várván a' polgári betsület-kereszthez való kívánságoknak megvizsgálására rendeltetett Biztosság' munkájának kimenetelét, ezennel küldöm Hertzegségednek önnön indúlatomból az első arany betsületkeresztet, mellyet Hertzegséged, különös megkülömböztetésnek bizonságául csak egyedül maga hordozhat, a' meghatározott pántlikán, a' nyakában. Költ Bétsben; Sept. 20-dikán, 1814. —

„Ferenz.

Ő Cs. Kir. Felsége egy kabinéti Felséges írása által, mellyet első Fő Udvari Mester Hertzeg *Trautmansdorf-Weinsberghez* küldött, olly czélzással, hogy Fő Cancellarius Gróf *Ugarte*, a' jelen való

környülállások között magát egyedül csak a' belső dolgoknak folytatására fordíthassa, ő Excellenciáját a' Finantziának ideig valóképpen való kormányozásától, a' mellyet, ő Felségének tökéletes megelégedésével folytatott, feloldozni, és ezt, az Udvari kamara' munkájira való felvigyázással egygyütt, egy Finantz-Ministernek kineveztetéséig, Gróf *Stadion* Státus és Conferenziális Ministerre bizni, kegyelmesen méltóztatott. A' nevezett Gróf Ur ő Excellenciája az ezen hivatallal összekötve lévő hitet szerdán délelőtti 11 órakor az ő Felsége kezébe letévén, azután a' Cs. K. első Fő Udvari Mestertől, *Trautmansdorf-Weinsberg* ő Hertzegségétől, az Udvari Kamara épületébe szokott pompával és rendtartással bévezettetett, és ott az öszszegyülekezve lévő Tanátsosoknak 's ezen Udvari Fő Tanátshoz tartozó egyéb tisztí karnak, szokott solennitással béműtattatott.

~~~~~

Cs. K. Státus és Conferenziális Tanátsost 's első Udvari Orvos Doktort, az Orvosi Fakultás' Elölülőjét és Direktorát, 's a' *Sz. István* Rendje Ritterét, *Stift* Urat, Báróvá tenni kegyelmesen méltóztatott ő Cs. K. Felsége.

~~~~~

Tegnap a' *Würtembergi* és *Dániai* Királyok ő Felségek, az első déltájban, a' második délután, megérkeztek *Bétsbe*, és fényes pompával jöttek-bé. — Ő Cs. K. Felsége délelőtti 10 órakor egy lebotsátott fedelű, úgy nevezett *Landaui* hintóba felülvén, a' *Würtembergi* Királynak *Schönb unig* eleibe ment, a' hol Felséges vendégével öszsze találkozván, a' Király a' maga úti szekereből kiszállott, felestökömözött, 's az után ő Cs. K. Felségével egygyütt fedetlen hintóban ülve, *Bétsbe* a' Cs. K. *Burgba* bėjött 's itt a' számára készen lévő szobákba bészallott. —

A' *Maria-Hilfi* linéától, a' külső város sorompós kapujától fogva az Udvari

Burgig a' polgári katonaság állott és paradirozott két felől. A' hintó előtt Cs. K. Vasas katonaság jött; a' hintót pedig, melyben ő Felségek ültek, Nemet és Magyar testörzök kísérték lóháton, számos szolgálkkal egyetemben. A' néző, várakozó, és *vivátot* kiáltozó sokaság véghetetlen volt. A' bastyákra kiszégeztetett nagy szerű ágyuk 101 lövést tettek.

Hasonló pompával érkezett-meg dél után 5 és 6 óra között a' *Dánus* Király. Felséges Urunk ki ment eleibe a' *Tábor* hídjain túl, a' *Duna* szélső ágának bal partja felől lévő, *Spitz* nevű faluig, 's onnét a' maga Felséges vendégét, egygyütt lebotsátott fedelő hintóban ülve, hasonló pompával hozta-bé a' *Leopoldstadt* nevű külső városon 's az után a' belső városon által, az Udvari Burgba. A' hol eljöttek ő Felségek, a' *Tábor* hídjától fogva a' Burgig, két felől mindenütt Granadirosok állottak 's tették a' parádét, lovassággal egygyütt.

A' *Dánus* Király kísérői azok voltak, kiket közelebbről is megneveztünk, i. i. Princz *Holstein-Beck* a' Sógora; *Rosenkrantz* a' Státus ministere; 5 Adjutánsok, 3 Titoknokok, egy komornyik, 's néhány inasok.

A' *Württembergi* Király kísérői: Fő Lovászmester Gróf *Görlitz*; Státus és Conferentzialis Minister Gróf *Wincingerode*; 5 külömbkülömb rangú Adjutánsok, a' kik között vannak Gen. Lajtnánt Gróf *Dillen*, és *Taxis* 's *Hohenlohe* Hertzegek; 's még vagy hét fő rangú tisztviselők, az

Udvari orvos Doktor *Hardegg*, a' Titkos Camerarius *Degen*; 4 komornyikok, 2 komornyik-inasok! 2 Kabinéti Kurírok; 's 10 liberias inasok.

Katalin Orosz Cs. Nagy Hertzegaszszony az *Oldenburgi* özvegy Hertzegné *Prágában* Sept. 18-dik napján reggel a' testvérénél *Mária* Cs. Nagy Hertzegaszszonynál a' *Weimari* Hertzegnénél fölöstökömözvén, azután a' polgári katonaságnak pompázása közben, *Olmützbe* útnak indult, hogy ott Orosz Császár ő Felségével találkozzék: a' *Weimári* Hertzegaszszony pedig tegnap estve megérkezett *Bétsbe*, 's a' Császári Királyi *Burgba* szállott-bé. Vannak egyéb kísérői között három Grófnék; egy Udvari Kis-aszszony; Orosz General-Lajtnánt *Chanikow*, General-Major *Wollskeel*, egy Camerarius, egy Titoknok, egy Udvari orvos Doktor, 's több más férfi és aszszony udvarnokok 's tselédek.

A' kik *Béts*et esméri, képzelhetik, melly nagy elevenségnek kell most ezen, külömben is elég eleven, 's az újságokon illy mohon kapó városban uralkodni, kivalt az olyan napokon, a' milyen vala a' tegnapi, 's a' milyennek remélnjűk lenni a' hónapi 's hónaputánai napokat is, mint-hogy ekkor remélnjűk a' több Monarkhának fényes pompával lejendő megérkezéseket. Tegnap a' napnak szépsége is olly kedvező volt, a' milyent csak a' legszebb *Septemberben* várni lehet.

Mára ugyan egy kevés esőnk esett, de hideg nélkül, és ha úgy jár sokáig az idő, mint néhány napoktól fogva, még szüretet is meglehetőst remélnhetünk.

Sept. 21-dik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 233 forintot Váltó-tzedulában.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 21.

A' Magyar Kurir 25-dik darabjához.

Nem-politikai dolgok.

Ilyen fényes mulatsági készülétekre, mint itt *Bétsben* most az idegyülekező Európai Fejedelmek 's egyéb nagy méltóságú idegenekre nézve tétettetnek, mi nem emlékezünk, Azon czéduláknak kiosztogatása, mellyekkel a' 10,000 személyeknek adatando *Udvári-Redoutba* (tántsos bálba) bémenni lehet, az előre kiadott hirdetés szerént, az Austriai Rendek vagy Ország' házánál, tegnap úgy-mint a' hónap' 22-dikén elkezdődvén, három nap' tart egymásután dél előtt 9 órától fogva egyig, és délután 4 órától fogva hatig. Tegnapra az 1600-ig való czéduláknak kiosztatása volt határoztatva. Ma és holnap a' többek következnek tiz ezerig, melly a' legfelsőbb szám. A' czédulát másnak adni nem lehet; tsak a' mehet bé véle a' bálba, a' kinek adatik.

Nevezetesek azok a' készülétek is, a' mellyeket Cs. K. Udvári Traktör *Jahn*, kegyelmes engedelemmel a' *Leopoldstadtban* lévő Udvári kertben, az úgynevezett *Augartenben* tétet. Ő itt a' nép számára tsinál egy nagy mulatságot, ilyen nevezet alatt: Az *Austriai Veteránusok' Lékesség innepe*. Tsak elbámul az ember, midőn ezen nagy kertbe bélépvén, az egész kertet minden féle készülétekkel elfoglaltatva lenni szemléli. Fognak itt külömbkülömbféle játékok, lóval és gyalog való pályafutások, testi gyakorlások, nemzeti tántzolások, tűz játék, muzsikálások, 's egyebek, a' miket mi irással, kivált még most előre, le nem rajzolhatunk, tehát tsak ezeket jegyezzük meg: A' sokféle világosítások egy tsupa tündérek' innepévé

fognak tenni ezt a' mulatságot; a' kert végénél lévő töltéseken leszen a' szép tűzi játék; a' nagy élőfáknak törsokeik körüskörül meg lesznek, nagy embernyi magosságra, lámpások által világosittatva; egy szóval, több mint 70,000 lámpásokkal leszen a' kert megrakattatva; de leginkább meg fog ez a' fényes mulatság az által felelni a' maga nevének, hogy 16 fényes készületü asztaloknál 400 *Veteránus* Cs.K. katonák fognak megvendégtetni.

A' múlt postanapon költ M. Kurirban megjegzésre méltó hosszú életü embereket említettünk az Orosz birodalomban az 1812-dik esztendőbéli halottak között. Nem kisebb figyelmetességre méltók ezen tekintethen a' *Romai Diáriumnak* következő szavai: Az új időbéli emberi nemzetnek kronikája a' hosszú életnek ritka példáját tartja-fenn a' jövendőbéli világ emlékezetében, három emberek élete' hosszúságának feljegyzése által. Ketten ezek közül nem régen múltak-ki a' világból, egygyik pedig még életben van. Azok ketten az Orosz birodalombéli lakosok voltak. Egygyik közzülök 180, a' másik 205 esztendőt élt. A' harmadig még ma is él *Perugiában* (a' Tiberistől nem messze a' Pápa' Státusaiban). A' neve, *Pater Alberto di Montauto*. Jészuita volt. Született 1689-ben Május 18-dik napján. Bélépett a' Jészus szeretetébe 1706-ban Decembernek 12-dikén; Pappá lett 1724-ben Febr. 2-dikán. Nem gondólván azzal, hogy már most életének 125-dik esztendejét elérte, most a' *Jészuiták* szerzetének vissza állításával még alkalmasnak lenni tartja magát arra, hogy a' Szerzetbe

viszsa mennyen, melyre nézve béküldötte kérelmét a' Szerzet Vice-Generálissához *Pater Panironi*hoz, olly ajánlás mellett, hogy ötöt abba a' Klastromba rendelje, a' mellyikbe tettik, s akar mellyikbe jó szívvvel bémegyen. A' Vice Generális azt felelte neki, hogy már csak a' maga nyilatkoztatása által is eléggé megbizonyítja, hogy a' Jesuiták' Szerzetének gyermekei közzé tartozzék, melyre nézve a' maga addig való nyugodalmának helyyén ennek utánna is tsendességben megmaradhat.

Neuyorkban is él egy *Szeretsen*, a' ki most életének 129-dik esztendejét tölti. Ez az 1686-dik esztendőben született; mint rabszolga 70, mint szabad ember 58 esztendőt töltött már el. Házassoha nem volt; a' lábai még jól birják.

*Pesten Nemzeti Könyv Áros Kiss István*nál találtató *Uj könyvekkötve és kötetlen:*

Statistica. — Irta Ertsei Dániel 8. kötve 1 fl. 15 xr.

A' *Kegyelem Templomáról.* Fő Tisztelendő Superintendens Tóth Pápai József Ur. Püspöki felszenteltetése alkalmatosságával mondott Rév.-Komáromban 30. Juni 1814. Kolmár József 8. 30 xr.

Meiners Oktatása miképpen kellessék az Ifjaknak haszonnal dolgozni, kivált magokat az Olvasásban, kijegyeztetésben és írásban gyakorolni. Magyarra fordította Kiss János 8 kötve 45 xr.

Erköltsi oktatás az Ifju asszonságok Számára — Irta, egy Angliai Dáma, Magyarra fordította Kiss János 8 30 xr.

Kissel De priscis Servientibus Regiis et Regiis in Hungaria Partibusque eidem adnexis in genere, in Specie vero, de Aulae Regiae Familiaribus Disquisitio 8. 45. xr.

Az *Erkölt*s Virágos kertye, Második Darab. az *Aráb*iai Por. egy Tréfa Játék két felvonásban., A' Harmadik Péter

Czár Udvari Öreg kó'ssisa egy igaz anekdota, — La Peyrouse egy Néző Játék két felvonásban Kotzebuetól 8. 51 xr
A' Szeretet Érzései, írta Dobai György — egy Rézre metzsett képpel 8. kötve 1 fl. 15 xr

Magyar Ország Természeti Riikaságai kiadta Tanárky Mihály Csinos Boritekban 8. köte 1 fl.

Generales Articuli Caehales pro Contuberniis et Caetibus Regni Hungariae in Folio Compact 1 fl.

Közönséges Czéhbéli Czikkelyek a' Mesterség üzés végett való Társaságok és Czéhek' Számára Folió kötve 1 fl.

Az Igaz Boldogság forrása vagy is Egynehány buzgó gondolatokból álló Könyörgések. Irta Dobai György 16. kötve 1 fl.

Grof Tankó Juliusnak különös történetei, mellyeket öszsze szedegetett Nagy Sz. Miklóson Rátz György 8. Csinos Boritekban kötve 1 fl. 15 xr

Innapi Husz Predikátziók ki adta Kováts Sámuel Csákvári Ref Predikátor 1814. kötve 8. 2 fl. —

Biblia Szövetneke, az az, Az Egész Uj és ó Testamentomi Sz. Írásra Magyarázat. Szakaszok szerént, készítette és kiadta Szikszai Bénéiamin 1-ső rész. Uj Testamentomi, Sz. Írás, 1-ső Darab. Sz. Máté Evangyélioma. 8. kötve 2 fl. 15 xr.

Homilitica. Készítette, s kiadta, Tóth Ferentz, a' Reformátusok Pápai Collegiumában Theológiát tanító Professor. Második megbövitett ki adás 8. kötve 1 fl. 45 xr.

A' Helvétziai Vállástételt követő Túl a' Tiszai Superintendenciába Élt Református Püspökök Élete e' jelen való idő-kig lehozva. Irta és kiadta. Tóth Ferentz a' Reformátusok Pápai Collegiumában Theológiát tanító Professor 8. kötve 1 fl. 45 xr.